

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 17.000
Letna inozemstvo » 25.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXXIII. - Štev. 45 (1678)

Gorica - četrtek, 12. novembra 1981 - Trst

Posamezna številka Lir 400

Ob smrti Edvarda Kocbeka

V torek 3. novembra je v Ljubljani umrl Edvard Kocbek. Skupaj z umrlima Edvardom Kardeljem in Borisom Kidričem je bil tista trojka, ki je bila glavni organizator Osvobodilne fronte na Slovenskem in s tem revolucije, ki ji je sledila. Vsi trije so sedaj mrtvi. Ostalo je njihovo delo, ki ga zgodovinarji že analizirajo in ga bodo še dolgo. Preblizu so nam vsi trije, da bi mogli izreči kako dokončno sodbo in premalo so poznani zgodovinski dokumenti, ki bi mogli zadostno osvetliti njih osebnosti in delo.

POGREBNE SVEČANOSTI

To velja še posebno za Edvarda Kocbeka, ki je bil izmed vseh treh najbolj zapletena osebnost. Dočim sta bila Kardelj in Kidrič zgrajena marksista in komunista stalninskega kova, je bil Kocbek kristjan, veren kristjan in je takšen ostal do smrti.

To so ob pogrebu na ljubljanskih Zalah izpričali tudi partijci, ki so se udeležili njegovega krščanskega pogreba. Tega je vodil ljubljanski pomožni škof dr. Lenič, ki je ob grobu tudi spregovoril. Prav tako so o pokojnem spregovorili nekateri njegovi bivši prijatelji in somišljeniki ter soborci med osvobodilnim bojem in revolucijo.

Pogreba so se udeležili nekateri najvidnejši predstavniki današnje oblasti v Sloveniji, npr. predsednik skupščine SR Slovenije Milan Kučan, predsednik SZDL Slovenije Mitja Ribičič, vodilni partijec Janez Vipotnik in številni drugi. O Edvardu Kocbeku so na žalni seji slovenskih pisateljev govorili France Vodnik, prijatelj pok. Kocbeka in skupaj z njim vodilni književnik v vrstah krščanskih socialistov, potem Andrej Inkret, kritik, Dragotin Cvetko v imenu slovenskega Pen kluba, marksistični pisatelj Ivan Krefc.

Edvarda Kocbeka so z eno besedo pokopali z vsemi častmi. To poudarjamo zato, ker je znano, da je bil Kocbek od leta 1951 sprt s partijo in njeno oblastjo, da je bil dolgo let obsojen na kulturni molk, da so ga posebno hudo napadli, ko je leta 1976 izšel v Trstu njegov intervju »Edvard Kocbek - pričevalec našega časa«, v katerem je spregovoril o pokolu domobrancev v maju in juniju 1945. Vse to je ob pogrebu šlo v pozabo po izreku »De mortuis nil nisi bene« (O mrtvih govori samo dobro).

ZIVLJENJE

Edvard Kocbek se je rodil leta 1904 pri Sv. Juriju ob Ščavnici (Štajerska). Njegov oče je bil cerkovnik. Studiral je v Mariboru, po maturi bil dve leti v bogoslovju, nato je izstopil in šel v Ljubljano na univerzo študirat romanistiko, zlasti francoščino. Bival je nekaj časa v Parizu. Potem je postal srednješolski profesor in učil v Ljubljani. Med vojno je stopil v vodstvo OF in odšel v partizane. Po vojni je bil minister v Beogradu in imel še druge odgovorne funkcije do 1951. Tega leta je izdal knjigo novel »Strah in pogum«, s katero se je zameril oblastem. Predčasno se je zato upokojil in živel kot književnik do smrti. Že kot študent je začel pisati pesmi in kritike. Bil je urednik dijaškega lista »Stražni ognji«. S tem je že zgodaj pokazal, kaj bo: pesnik, pisatelj, esejist, urednik literarnih listov in kritik. To je ostal vse življenje.

REFORMATOR SLOVENSKE CERKVE

Izšel je iz kroga krščanskih intelektualcev, toda kmalu je pokazal svoje revolucionarno gledanje na svet in na Cerkev. Hoditi je začel svoja pota, ker se mu je zdelo, da so slovenska Cerkev in z njo slovenski katoliški razumniki zašli na napačno pota. Menil je, da se je Cerkev na Slovenskem izpridila in da jo je treba reformirati.

Mislil, da je tu treba iskati vzroke za njegove spore s cerkvenimi oblastmi, za njegov prelom s »konservativnimi« katoličani in za njegov prehod na »napredne« pozicije krščanskega socializma in pozneje v sodelovanje s partijo. Te svoje težnje po reformi slovenskih kristjanov in sploh slovenske družbe je izpovedal v razpravi

»Temelli osvobodilnega sodelovanja«, v kateri je razložil, s kakšnimi nameni vstopajo krščanski socialisti v OF.

»Čim dalje delamo in živimo v osvobodilnem gibanju, tem bolj se zavedamo, da je naš namen trojen: Prvič, s sodelovanjem v slovenski osvobodilni skupnosti pomagati izvesti slovensko narodno in družbeno osvoboditev; drugič, prispevati k dokončni življenjski afirmaciji Slovencev ter soustvarjati sintezo novega slovenstva; tretjič, iniciativno vplivati na reformo slovenske Cerkev in izoblikovati nov tip slovenskega kristjana.« (Pred viharjem, na str. 140).

V POSKUSU NI USPEL

Kocbek je brez dvoma imel dobre namene, sredstva pa je izbral slaba, namreč povezavo z marksisti-leninisti in krvavo revolucijo. Zdi se mi, da je v tem bila njegova osebna tragika, ki se je spremenila tudi v narodno tragedijo. Ko se je tega zavedel, je bilo že prepozno. Prišel je že tako daleč, da ni bilo več poti nazaj. Teda se je umaknil v bolj ali manj prisiljeno samoto.

Kocbekov poskus in poskus slovenskih krščanskih socialistov je bil edinstven poskus, kako združiti marksistično-leninistično revolucijo s krščanstvom. Izjavil je: »V objektivnem svetu eksistence spoznavamo (mi levi kristjani) nujnost diktature. Zato naj v politiki in gospodarstvu vlada diktatura!« Torej v politiki in gospodarstvu naj vlada komunistična diktatura! »V subjektivnem svetu pa zagovarjamo načelo osebne svobode,« izvaja dalje. To se pravi, da bo v novi socialistični družbi vsakdo užival osebno svobodo. Pri tem je Kocbek mislil zlasti na svobodo vere.

Kakšna je potem bila ta realnost, priča zgodovina Osvobodilne fronte in vse ostala zgodovina Slovencev po letu 1945. Kocbeka je pač zadela usoda vseh reformatorjev, ki so hoteli prenoviti Cerkev od zunaj: sami so se zapletli v svoje protislovje. Tisti, ki niso povsem odpadli, so ostali na pol poti! Kajti Cerkev potrebuje reform od znotraj in ne od zunaj. Zato so bili njeni reformatorji svetniki kot sv. Frančišek Asiški, in ne utopisti kot Savonarola. Med te slednje je, po moji sodbi, treba prištevati tudi Edvarda Kocbeka.

K. H.

Indira Gandhi proti oboroževanju

Na tridnevni uradni obisk v Italijo je prišla v začetku tega tedna predsednica indijske vlade Indira Gandhi. Takoj po prihodu jo je v Vatikanu sprejel papež Janez Pavel II. in se z njo razgovarjal 40 minut. Nato je imela otvoritveni govor na 21. konferenci mednarodne organizacije za prehrano (FAO). Dejala je, da si človeštvo ne bo moglo zagotoviti dovolj hrane in ne odpraviti lakote in podhranjenosti vse dotlej, dokler ne bodo države spoznale, da so nujno vezane druga na drugo. Obsodila je oboroževalno politiko, za katero človeštvo izda vsak dan strahotni znesek 1,3 milijarde dolarjev. Za ceno ene same medcelinske rakete bi lahko prehranili 50 milijonov otrok v nerazvitih državah, kupili en milijon ton umetnih gnojil, zgradili 65.000 zdravstvenih centrov. Zalostno je tudi, da imajo v trgovini glavne dobičke trgovci in posredovalci, ne pa pridelovalci. Drugi dan svojega obiska je bila Gandhijeva na kosilu pri rimskem županu in na večerji s predsednikom vlade Spadolinijem.

Nova teološka fakulteta na Siciliji

V Palermu so v soboto 17. oktobra začeli akademsko leto v novo ustanovljeni teološki fakulteti, ki ima pravico podeljevati doktorske naslove. Dovoljenje za novo teološko fakulteto je dala Kongregacija za katoliško vzgojo. Otvoritveni govor je imel kardinal Papalardo ob prisotnosti zastopnikov vseh papeških univerz in teoloških fakultet v Italiji. Za ustanovitev teološke fakultete se je zavzela sicilska škofovska konferenca.

Enotna slovenska delegacija pri glavnem tajniku Krščanske demokracije

Točno šest let je minilo 10. novembra letos, kar sta Italija in Jugoslavija v Osimu sklenili pogodbo, ki je v bistvu dokončno uredila še nerešeno vprašanje njunih meja. Ta mednarodni sporazum je poleg tega predvideval še ustanovitev industrijske cone na Krasu, čemur se je uprlo prebivalstvo in razne stranke, med njimi tudi Slovenska skupnost. Predvidela je nadalje razna ekonomska sodelovanja obeh držav ter zgradnjo določenih infrastruktur, kar je nedvomno pozitivno dejstvo za naše obmejno področje.

Veliko utvar pa smo si Slovenci, ki živimo v Italiji, delali glede člena 8 omenjene pogodbe, ki obvezuje državi, da bosta spo-

štovali in uredili še nerešene probleme Slovencev v Italiji oz. Italijanov v Jugoslaviji. Začeli smo vse vprek govoriti in pisati o tako imenovani »globalni zaščiti« Slovencev od Trsta do Trbiža v prepričanju, da sta se zainteresirani državi v tem smislu tudi zmenili. Vendar vse izgleda, da temu ni tako, saj se Italija z veliko počasnostjo in opreznostjo loteva soočanja z našimi narodnostnimi zahtevami.

ZAHTEVA PO ZAKONSKI UREDITVI NASIH VPRAŠANJ

Ker smo se kot Slovenci zavedali zamotanega vprašanja zakonske ureditve naših problemov, smo v sklopu enotne delegacije

začeli romati od leve na desno in zahtevali zakonsko ureditev naših vprašanj, s posebnim poudarkom na razmere v Beneški Sloveniji in v Kanalski dolini tako na šolskem kot drugih področjih. Žal nam prostor v našem tedniku ne dovoljuje, da bi našli vsa srečanja in kar se je na njih govorilo od predsednikov vlade do predsednika republike, od predsednikov parlamenta do tajnikov vsedravnih strank. S strani enotne slovenske delegacije je bil vložen ogromen napor, ki pa še vedno ni prinesel zaželenih sadov, kljub temu da leži v predalih parlamenta več zakonskih osnutkov v tem smislu, med njimi tudi zakonski predlog Slovenske skupnosti, ki ga je novembra lani vložil senator Fontanari (PPTT).

Med tolikimi srečanji sta gotovo predstavljala vrhunec obisk enotne slovenske delegacije pri predsedniku vlade Spadoliniju, o čemer smo obširneje pisali v naši zadnji številki ter srečanje s tajnikom Krščanske demokracije Piccolijem, ki je bilo 4. novembra letos na strankinem sedežu na Piazza del Gesù v Rimu. Trajalo je skoro poldrugo uro in je potekalo v topleni vzdušju. S Piccolijem je bil tudi poslanec Bressani iz Vidma, ki je pri stranki zadolžen za vprašanja Slovencev v Italiji.

PRI TAJNIKU PICCOLIJU

Enotno slovensko delegacijo so sestavljali senatorka Gerbec, deželni svetovalec in tajnik SSK dr. Drago Štoka, Marija Ferletič za SSO, Josip Pečenko za PSI, Mirko Primožič za SKGZ ter trije rojaki iz videmske pokrajine: Mario Garjup, Ferruccio Clavara in Viljem Černo.

Slovensko predstavništvo je tajnika Piccolija ter njegovo stranko podrobno seznanilo, in to iz vseh zornih kotov, z našo problematiko in utemeljevalo našo potrebo po celovitem zaščitnem zakonu. Piccoli je v razgovoru dokazal, da natanko pozna celotno našo problematiko in sploh probleme vseh manjšin v Italiji in na koncu svojega posega zagotovil, da bo njegova stranka v bližnji bodočnosti predložila parlamentu svoj zakonski osnutek, ki se bo tako pridružil že obstoječim. Stvarno je razčlenjeval našo problematiko in v pozitivnem smislu jemal v pretres stanje v Beneški Sloveniji.

ZNAČILNA IZJAVA

Značilna je izjava, ki jo je dal sredstvom javnega obveščanja, ki jo dobesedno ponatisemo: »Zelo smo dozetni za te zahteve in nameravamo predložiti osnutek zakona, ki naj bi uredil celotno problematiko. Po skoraj štiridesetih letih prizadevanj za svobodo se je prav gotovo med prebivalstvom razvila zavest, da je treba ta problem nujno rešiti. Mi poznamo poleg zgodovine tega prebivalstva tudi njegovo lojalnost. V sodelovanju z različnimi kulturnimi in političnimi silami nameravamo sprejeti stališče, ki naj bi omogočalo pravičnost in enakost za vse prebivalstvo in to v času in s postopnostjo, ki sta potrebni za vzpostavitev novih pogojev, ki naj bi bili rezultat širšega sporazumevanja, v katerem naj bi sodelovali tudi predstavniki zainteresiranega prebivalstva.«

Smemo torej reči, da je bilo srečanje s tajnikom DC v bistvu pozitivno. Sledilo mu je to sredo srečanje enotne slovenske delegacije s tajnikom PCI Berlinguerjem in v bližnji bodočnosti je na vidiku še s tajnikom PSI Craxijem.

Mnenja smo, da je bilo nujno, da tajniki strank slišijo zahteve naše narodne skupnosti, saj so pač stranke tiste, ki ukazujejo v parlamentu in ki lahko dnevno pritiskajo na vlado za dokončno ureditev naših problemov.

Upati je, da se bodo torej zadeve zgani- le in da bomo — tokrat zares — prišli do teko pričakovanega zaščitnega zakona, za izglasovanje katerega je enotno predstavništvo Slovencev v Italiji vložilo toliko truda.

Slovenska maša v stolnici sv. Justa

Za letošnjo zahvalno nedeljo 8. novembra so slovenski duhovniki na Tržaškem naprosili g. škofa Bellomija, da bi maševal v stolnici sv. Justa za slovenske vernike. Za to pobudo se je zavzelo zlasti Slovensko pastoralno središče v Trstu, ki ga vodi g. Marij Gerdol. Škof se je vabilu rad odzval. Nepričakovano velika udeležba je bila najboljšje potrdilo, da se naši slovenski verniki zavedajo, da je tržaška stolnica njihova skupna hiša.

Po vsej dolžini stolnice so se v dveh vrstah postavili tržaški skavti in skavtinje, pred oltarjem je bilo nekaj narodnih noš in svetoivanski cerkveni zbor. Navzoči so bili naši duhovniki iz mesta in z dežele; škofu sta pri maši asistirala dekan kapitlja škofov vikar L. Škerl in častni kanonik Peter Šorli, ki smo ga pri tej slovenski maši prvič po imenovanju videli v njegovih insignijah. Vso slovesnost je vodil Marij Gerdol ob pomoči gg. Vončine in Jakovina.

Medtem se je začela služba božja; najprej je vsa cerkev prosila »Gospod usmili se«, nato je g. škof intoniral Glorijo v slovenskem jeziku. V svojem govoru je msgr. Bellomi razložil pomen zahvalne nedelje in nas po svoji dolžnosti opomnil na resnost življenja, ki jo Cerkev tako poudarja v teh zadnjih nedeljah cerkvenega leta. Večkrat se sliši, kako so naši verniki zadovoljni pri mašah svojega škofa, ker počasi, jasno govori ali bere pripravljeni govor in od darovanja dalje z velikim občutkom opravlja nekatere mašne molitve. To je splošno znano, ker je škof Bellomi v teh svojih prvih tržaških letih že maševal v vseh naših cerkvah; reči pa je treba, da se škofova beseda in molitev pred polno tržaško stolnico vse drugače sliši in sprejema.

Pred darovanjem je bila poudarjena glavna misel zahvalne nedelje; v prošnjah so mladi kristjani izrekli Bogu zahvalo za sv. očeta, za našega škofa, za naše duhovnike. Takoj nato so kmetje s Kolonkovca prinesli polne jerbare raznih darov,

Škof Lovrenc Bellomi sprejema med sveto mašo za slovenske vernike v cerkvi sv. Justa prinesene darove

ki jih je g. škof hvaležno sprejel in vsakega darovalca lepo pozdravil. Ti darovi so bili pozneje izročeni tržaškemu semenišču, cerkvena nabirka pa gre za tržaške misijonarje v Afriki.

Lepo petje svetoivanskega cerkvenega zbora pod vodstvom ge. Nade Zerjal-Zaghet, vmes nekaj skupnih pesmi, številna obhajila, predvsem pa glasno, enotno sodelovanje pri skupnih molitvah, to je bila zunanja podoba te naše izredno doživete službe božje pri Sv. Justu.

Pred zadnjim blagoslovom je g. Marij Gerdol izrekel zahvalo vsem prisotnim za udeležbo; zlasti se je zahvalil g. škofu za to mašno srečanje, nakar se je spontano zahvalila vsa množica v cerkvi z navdušenim ploskanjem, čeprav Slovenci na splošno nimamo te navade. Nato je zadonela skupna zahvalna pesem, pravi mogočni »amen - tako bodi« za to mašno srečanje v tržaški stolnici. - F. S.

Slovenski verniki so v nedeljo 8. novembra popoldne napolnili cerkev sv. Justa v Trstu, kjer jim je maševal škof Bellomi

Versko življenje današnjih otrok

Se precej časa po zadnji vojni smo imeli pri naših nedeljskih mašah lepo število otrok. Poleg večine žensk in nekaj moških je bila prisotna tudi mladina. Udeleževalo se je maše celotno božje ljudstvo. Zdaj pa je drugače. Ženske še vztrajajo, čeprav prevladujejo starejše, nekaj je še moških, otrok pa marsikje ni več. Če bo šel razvo tako naprej, bo pri nas podobno kakor v Rusiji. Stare ženske tam pogumno kljub silnemu državnemu pritisku vztrajajo pri obisku cerkve. Seveda niso vedno iste, ker ljudje tudi tam umirajo, a na njihovo mesto prihajajo druge. Dobro vemo, da je v Rusiji veliko vernih moških. Pa ti imajo več razlogov, da se izogibljuje nevspečnostim, ki so združene z obiskom cerkve.

OD DALJEVANJE OTROK OD CERKVE

Pri nas, pravijo, da vlada popolna verska svoboda. A če kak moški kje na Krasu hodi k maši, gorje mu. Izpostavi se takemu moralnemu pritisku vaskih ateistov, da zgubi vsak pogum. Podobno se dogaja s šolarji. Če oče in mati zanemarjata praznovanje nedelje z obiskom maše, jo bodo z lahkoto opuščali tudi otroci. Vsak razlog jim zdostuje, da ostajajo doma: od naporenega študija med tednom se je treba spočiti, s športom se je treba utrjevati in voditelji te stroke imajo že zgodaj ob nedeljah svoje vaje in nastope, poleti je treba hoditi na kopanje, pozimi na smučanje. Potem je polno vsakovrstnih prireditev. Tudi če se te vršijo popoldne, se zjutraj maša opusti, ker otrok ne more dvakrat od doma itd.

NEKAJ JE TREBA NAREDITI

Res je, da je vedno več nekrščenih otrok. Vendar pa je večina še krščena. Ali potem tudi otroci več ne verujejo in od vere odpadajo? Tega ni mogoče trditi. Otroci verujejo učiteljem, ko jim razlagajo svetno modrost. Verujejo tudi katehetom, ki jim razlagajo Kristusovo blagovest. V otroški dobi še niso nevrni, še ne odpadajo. Pač pa po veri več ne žive: ne molijo, ne obiskujejo maše, ne hodijo k spovedi in k obhajilu. To je problem: Kaj naj bi v sedanjih razmerah naredili, da bi večino le pritegnili h krščanskemu življenju: da bodo vsak dan molili, šli vsako nedeljo k maši, da bodo večkrat prejemali svete zakramente in se pridno učili. Saj učenje spada med temeljne dolžnosti kristjana, da razvija svoje telesne in duševne zmožnosti in se pripravlja na poznejše življenje.

Marsikaj bi bilo treba narediti, da bi otroke pritegnili v cerkev: razkrinkavati manevre ateistov na vasi, na deželi, da bi

onemogočili njihov pritisk na verne; dopovedati športnim voditeljem, naj se zavedajo, da človek nima samo telesa, ampak da je njegova boljša stran duhovna; razlagati staršem njihovo odgovornost, da poskrbe za versko življenje svojih otrok; vpeljati sobotne večerne maše za šolarje. Poskusiti je treba vse.

OTROKE JE TREBA POVEZATI

Tu pa naj omenim samo eno stvar, ki se mi zdi zelo važna in lahko postane vedno uspešnejša spodbuda in opora otrokom, da se bodo resno oprjeli verskega življenja v letih, ki so odločilnega pomena za njihovo poznejše življenje. Otroci naj se združijo, organizirajo, da bodo sami drug drugega pridobivali in podpirali pri verskem življenju.

Za otroke je potrebna skupnost, organizacija, ki bi imela za cilj štiri stvari: pridno učenje za šolo, obisk sv. maše vsako nedeljo, mesečno spoved in prejem sv. obhajila vsako nedeljo. Kdor bo izvrševal te štiri stvari, se bo prizadeval za dobro v vseh smereh.

Pobudo za ustanovitev verske organizacije na vsaki slovenski šoli naj bi dali starši, ki se zavedajo odločilnega pomena vere v človeškem življenju; podpirale naj bi jih verne učiteljice. Zavzet naj bi bil za versko otroško organizacijo vsak katehet ali katehetinja, ki poučuje verouk na šoli.

Vodili pa naj bi otroci sami: razredni zastopniki in voditelj vse šole. Pod vodstvom sposobnega laika: kakega očeta ali matere, učiteljice, člana župnijskega pastoralnega sveta, kateheta ali katehetinje naj bi se vršili tedenski ali štirinajstdnevni krajsi sestanki, kjer bi kakšno versko resnico bolj poglobili, bi razlagali Pastirčka, Mavrico...

Kako naj bi se otroška verska organizacija imenovala? Ko smo bili mi otroci, smo se zbirali v »Marijinih vrtcih«. Pa ime ni najvažnejše. Najvažnejše je, da otroci postanejo dobri »božji otroci«, dobri »kristjani«. Lahko se kar tako imenujejo.

Otroci bodo za versko življenje postali samostojnejši, pogumnejši, vztrajnejši. Znali se bodo upirati brezbožni propagandi, ki jih hoče zvabiti drugam; se bodo znali braniti, kadar se bo kdo norčeval iz njihovega verskega življenja. Tudi versko mlačnim staršem bodo znali reči, kar je dejal ob koncu svoje otroške dobe Jezus Jožefu in svoji materi Mariji: »Ali nista vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta?«

Jože Prešeren

OD TEDNA DO TEDNA

V soboto 7. novembra popoldne sta v Benetkah neznanca vdrila v sarkofag, v katerem je bila žara s posmrtnimi ostanke mučenke sv. Lucije in jo odnesla. Zارا je bila hranjena v cerkvi sv. Jeremije blizu železniške postaje. V to cerkev so jo prenesli sredi prejšnjega stoletja, potem ko so podrli cerkev sv. Lucije, da bi na njenem mestu zgradili železniško postajo, ki nosi po svetnici ime: Venezia-Santa Lucia. Svetnica, ki je bila doma iz Sirakuze na Siciliji, je bila mučena pod cesarjem Dioklecijanom. Njene posmrtno ostanke so Bizantinci, potem ko so se leta 553 polastili Sicilije, prenesli v Carigrad, od tam pa so jih Benečani pod dožem Enricom Dandolo leta 1192 prinesli v Benetke. Po propadu beneške republike so Sirakužani ponovno zahtevali tako od cerkvenih kot svetnih oblasti, da jim svetnične relikvije vrnejo, a do sedaj brez uspeha.

Pet ur sta se v Londonu v ponedeljek 9. novembra predsednik italijanske vlade Spadolini in zunanji minister Colombo pogovarjala z britansko predsednico vlade Thatcherjevo in zunanjim ministrom Caringtonom.

V Belgiji so imeli predčasne parlamentarne volitve, na katerih je bilo treba izvoliti 212 novih poslancev in 106 senatorjev. Tako flamski kot valonski (francosko govoreči) krščanski socialci so nazadovani, socialisti so ostali pri starem položaju; zelo so napredovali liberalci, prvič pa bodo v parlamentu pristajali za čistočo okolja. Tudi komunisti so izgubili na sedežih. Flamski krščanski socialci bodo imeli 43 poslancev (-14), flamski socialisti 26 (kot doslej), flamski liberalci 29 (+6), flamska »Ljudska zveza« 23 (+8). Valonski krščanski socialisti so si zagotovili 18 sedežev (-7), valonski socialisti 36 (+4), valonski liberalci 23 (+8), valonski zbor 8 (-7), ekologisti 4, prej nič, komunisti 2 (-2). Zaradi novih premikov bo novo vlado še težje sestaviti kot v preteklosti. Jeziček na tehnični bodo brez dvoma liberalci.

Do pomembnega srečanja je prišlo pretekli teden na Poljskem, ko so se sestali ministri predsednik Jaruzelski, primas poljske nadškof Glemp in voditelj Solidarnosti Walesa. Sad tega srečanja je bil sklep, da je treba s skupnimi silami iskati izhod iz sedanje težke krize. Jaruzelski je pristal na takojšnja pogajanja o še odprtih vprašanjih med vlado in Solidarnostjo, sindikalno vodstvo pa je prekladal stavke za tri mesece. Po srečanju je nadškof Glemp takoj odpotoval v Rim. Z njim je šel tudi krakovski nadškof Macharski. Oba je sv. oče takoj sprejel na razgovor. Ob prihodu v Rim je nadškof Glemp dejal, da se položaj jasni in da je sedaj bolj optimist.

Ob 64. obletnici oktobrske revolucije so imeli 7. novembra v Moskvi tradicionalno vojaško paradu. Govoril je obrambni minister maršal Ustinov, ki je obsodil oboroževalno tekmo, ki da jo je z imperialističnimi naklepi sprožil Zahod. Zahodne države, zlasti Sv. Ameriko pa je obdolžil, da hočejo Sovjetsko zvezo z namestitvijo novih raketnih izstrelkov spraviti na kolena. Na tribuni je bila kot lani odsotna velika večina zahodnih veleposlanikov, ki so hoteli s tem obsoditi sovjetsko vojaško vmešavanje v Afganistanu, letos pa so se jim pridružili še veleposlaniki švedske, norveške, danske in islandije, ki so na ta način protestirali zoper kršitev švedskih ozemeljskih voda po sovjetski podmornici pri vojaškem oporišču Karlskroni.

S TRŽAŠKEGA

Boršč

Obsodba mazaških podvigor. Tudi dolinski občinski svet je obsodil znana mazaška dejanja, ki so jih običajni neznanzi izvršili v noči med 17. in 18. oktobrom v Boršču na predvečer obiska tržaškega škofa Belomija. Pobudo in osnutek zadevne resolucije je predložila svetovalska skupina Slovenske skupnosti in so jo z nekaterimi dopolnili osvojile tudi druge svetovalske skupine, tako da je bila v občinskem svetu sprejeta soglasno.

Resolucija najprej ugotavlja dejstva v zvezi z nekulturnim dogodkom in odločno protestira proti netenju sovraštva do narodnostne in verske strpnosti s pisanjem takšnih gesel, nato zagotavlja, da bo občinski svet ob vsaki takšni akciji odločno nastopil in nato poziva vse občane k stalni budnosti pred nadaljnimi podobnimi dejanji. Ob koncu izraža zahtevo po odkritju in kaznovanju materialnih storilcev omenjenih dejanj in tiste, ki jih k takšnim dejanjem navajajo ter zahtevo po izglasovanju zaščitnega zakona.

Srečanje med Slovensko skupnostjo in republikanci

Politično življenje v naši deželi je zadnje čase zelo pestro in živahno. Posebej gre za stike med demokratičnimi strankami, ki si želijo izmenjati na dvostranskih srečanjih izkušnje in poglede. Kot znano je bilo tudi več novih pobud od strani nekaterih večinskih strank, posebej DC in PSI, ki si želijo določenih sprememb v sedanjih deželnih predstavniških organih. Konkretno gre za zamenjave na vrhu deželne sveta. Sedanji predsednik je komunist Colli, večinske stranke pa pravijo, da je to mesto dobil na podlagi že propadlega sporazuma solidarnosti šestih strank. Zato zahtevajo, naj predsednik deželne sveta poda ostavko.

Drug problem pa predstavlja možnost razširitve dosedanje vladne večine treh strank (DC, PSI, PRI) na druge demokratične sile v deželi. Tako npr. PSDI že več časa zahteva, da pridejo njegovi predstavniki v deželni odbor. S podobnimi željami se oglašata tudi PLI, ki ima enega svetovaleca. Po tej logiki bi torej tudi SSK lahko zahtevala (načelno je to stalno izjavljala), da ji pripada mesto v deželnem odboru.

Tretji problem pa predstavlja za nas specifično vprašanje globalne zaščite Slovencev. Prav te čase se je poživilo zanimanje za vse to in iz tedna v teden sledimo pobudam v tem okviru. Enotna slovenska delegacija, ki predstavlja politične in kulturne dejavnice celotne slovenske manjšine v deželi, je živahno na delu. Od obiska pri

obeh zunanjih ministrskih (Italije in Jugoslavije) do srečanja s predsednikom vlade pa spet do pogovora s tajnikom DC in potem še s tajnikom PCI — vse to predstavlja nenadne korake v korist pridobitve manjšinskih pravic.

Te in podobne teme sta prejšnji teden obravnavali na srečanju v Krmini deželni predstavniški Slovenske skupnosti ter Italijanske republikanske stranke (PRI). Za SSK so se sestanka udeležili deželni tajnik Stoka, predsednik Bratuž, goriški pokrajinski predsednik Gradnik, tržaški pokrajinski tajnik Harej ter član deželnega tajništva Maver. Za PRI pa so sodelovali deželni tajnik Appiotti, deželni odbornik za kulturo Barnaba ter goriški pokrajinski tajnik Esposito. Srečanje med obema strankama je nudilo možnost za koristno izmenjavo mnenj o vseh teh vprašanjih, ki so pokazala tudi na določeno soglasje. Republikanski predstavniki so ponovili obveze predsednika vlade (ki je tudi njihov glavni tajnik) za zaščito slovenske manjšine ter sporočili, da je Spadolini to potrdil tudi na seji PRI v Trstu med svojim zadnjim obiskom. Slovenska skupnost je iznesla vse glavne probleme, ki danes zadevajo našo manjšino in apelirala na predstavnike PRI za polno podporo na vsedrjavni in deželni ravni. Republikanci so s svoje strani tudi zagotovili, da so za vstop SSK v deželno večino, saj mora leta odražati najširše plasti demokratičnih sil v naši deželi.

Kamenčki

Čudna matematika v odstotkih

80% slovenskih poročenih nosečnic rodi. 20% jih abortira. V Srbiji rodi komaj 45% nosečnic, ki so poročene. Vse ostale abortirajo. Tako pride do čudnega preobrata, da se v Sloveniji več nosečnosti konča s porodom kot v Srbiji, čeprav ima Slovenija skoraj dvakrat manj zanositev. Od 1971 do 1981 so Slovenci porastli za 9%, medtem ko so Srbi samo za 9,9%. Največjo nataliteto ima Kosovo: kar 27,4%.

Nad 50% žena v Vojvodini je na anketi, ki jo je izvedel Demografski center iz Beograda, izjavilo, da ne želi več imeti otrok, ko so enkrat rodile. Na Kosovem pa je to željo izrazilo le 11% žena. 2% poročenih žena v Vojvodini je izjavilo, da sploh neče otrok. 25% žena na Kosovem, ki so imele tri do štiri otroke, pa je izjavilo, da bi še rodile.

Ta čudna matematika nam lahko marsikaj pove. Morda tudi to, da ni vseeno, kdo komu oblikuje vest. Zlasti naj bi to veljalo za vse tiste, ki si bodo nekoč ustvarili družine. Seveda nič manj ni to pomembno tudi za naše starše.

ep

Slovenci po svetu

Cankar v ameriškem gledališču

Mestno bralno gledališče »Spaces« v Clevelandu je predstavilo 13., 18., 19. in 20. septembra letos krstno predstavo Cankarjevih »Podob iz sanj« (Dream visions) v angleščini. Ameriško in slovensko občinstvo je hvaležno sprejelo Cankarjevo mojstrovino in izrazilo željo, naj bi igralci predstavo še kdaj ponovili.

Zahtevno delo je pripravil in režiral mladi ameriški Slovenec Anton Zupančič, doktorand iz dramatike na Kentski državni univerzi in profesor na kolegiju Notre Dame v Clevelandu. Zupančič se je pred leti kot študent vpisal na tečaj slovensčine in slovenske literature na omenjeni univerzi, kjer se je posebej navdušil za Cankarja. Ko se je kot sodelavec Slovenskega ameriškega instituta (Slovenian Research Center of America) seznanil še z odličnimi prevodi Cankarjevih del v angleščini, ki jih je oskrbel Anton Družina, je dožrela v njem misel, da je treba Cankarjeve »Podobe iz sanj« predstaviti v angleščini tudi ameriški javnosti.

Moč in globina Ivana Cankarja, lepota prevoda, velika nadarjenost režiserja ter njegovih ameriških igralcev so se tako zilile v krstno predstavo, v kateri se je znova pokazalo, da je Cankar tako močan in občudovalec, da še vedno osvaja, presune in duhovno bogati igralce in gledalce in to prek vseh jezikovnih, narodnostnih in ideoloških razlik.

Vsi nastopajoči so se dobro vživeli v svoje vloge. Njih močno igro so na platnu v ozadju posrečeno spremljale trojne skioptične slike. Zlasti so izstopale ilustraci-

je, ki jih je za angleški prevod »Podob iz sanj« pripravila slovenska ameriška umetnica Lillian Brulc ter dela slikarjev Riharda Jakopiča, Andreja Jemca, Franceta Miheliča in staroste slovenskih kiparjev Fr. Goršeta. - Dr. Edi Gobetz

Iz Jugoslavije

Gonja zoper župnika v Stražemanu

Stražeman je naselje blizu Slavonke Požege na Hrvaškem. Kraj se zadnje čase pogosto omenja v jugoslovanskem režimskem tisku. Tamkajšnji župnik Josip Devčić je dal namreč postaviti v domači cerkvi mozaik, na katerem naj bi bila upodobljena tudi početnik križarskega gibanja Ivan Merc in nadškof Alojzij Stepinac. Naj povemo, da je bil Ivan Merc v času stare Jugoslavije eden najbolj idealnih katoliških akademikov in je umrl v sluhu svetosti, tako da teče v Rimu zanj beatifikacijski proces. Križarji so bili za njegovega časa neke vrste hrvaška Katoliška akcija.

Ko se je razvedelo, da sta upodobljena tudi ta dva za sedanji režim nesprejemljiva predstavnika katoliških Hrvatov, je v partijskih krogih završalo. Casopisje, radio in televizija so pričeli ostro gonjo zoper župnika Devčića, ki je mozaik dal izdelati in kiparja Antuna Starčevića, ki je delo izvršil. Vse kaže, da bosta prišla pred sodišče »zaradi motenja miru med prebivalstvom«. Ljudje naj bi bili namreč ogorčeni »zaradi proslavljanja križarskega ideologa Ivana Merca in zloglasnega vojnega zločinca Alojzija Stepinca.«

»Glas Slavonije«, dnevnik, ki izhaja v Osijeku, piše v zvezi s tem: »V imenu koga in kje je baš v tem času vzniknila ideja, da se Merc in Stepinac postavita med svetnike? Preveč enostavno bi bilo, dati Cerkv pravico, da izbira svetnike in kraje, kjer naj zopet oživijo.«

Verouk — element nazadnjaštva

Beograjski dnevnik »Politika« objavlja odlomek iz nove knjige Vladimirja Dedičera »Novi prispevki za življenjepis Josipa Broza Tita, 2. zvezek, 1892-1945«. Pod naslovom »Stalin je hotel Hebrang namesto Tita«, je objavljen med drugim tudi Titov protest Andriju Hebrangu, sekretarju CK hrvaške KP. Glasi se:

»Pečina nad vasjo Morovik na Visu, 21. julija 1944. Zelo me je presenetilo, kako ste mogli sprejeti v Antifašističnem veču narodne osvoboditve Hrvaške, da se na področju Hrvaške uvede verouk kot obvezen predmet. To je zelo težak pogrešek, za katerega v prvi vrsti nosiš odgovornost ti in ostali tovariši. Niti ena demokratska država nima verouka za obvezen predmet v šolah. Odredbo je na vsak način treba umakniti. Vatikan nam je itak nasproten in nam nasprotuje vsepovsod, podpira vse protinarodne elemente v Jugoslaviji. S tako puhlo koncesijo ne boste niti malo koristili naši narodnoosvobodilni borbi, pač pa vanjo zanašate elemente nazadnjaštva.« (Aksa, Zagreb).

400-letnica rojstva sv. Vincencija Pavelskega

Pred 400 leti se je rodil 24. aprila 1581 v južni Franciji v kmečki družini sv. Vincencij Pavelski. Imel je še pet bratov in sestra. Od matere je Vincencij podedoval čut za delo in ljubezen do ubogih in stiskanih. Vincencij je zgodaj začel pasti ovce in svinje. Oče Janez je kmalu spoznal, da je deček bistre glave; 14-letnega ga je poslal v šolo k franciskanom. Za kmečke sinove je bilo duhovništvo normalna pot za nagel družbeni vzpon.

Pet let po odhodu od doma je prejel mašniško posvečenje in opravil prvo sv. mašo v samotni kapelici sredi gozda. Ne dolgo po novi maši je romal v Rim. Po vrnitvi v Francijo je nadaljeval s študijem.

Leta 1608 je šel v Pariz. Neki prijatelj mu je preskrbel mesto dvornega kaplana pri bivši kraljici Marjeti, ločeni ženi vladajočega kralja Henrika IV. S službo pa ni bil zadovoljen. Zato je sprejel mesto župnika na majhni fari, a je ostal na tem mestu le malo časa. Vršil je razne službe in končno spoznal, kam ga kliče Bog. Posvetil se je ubogim.

Ob Vincenciju so se začeli zbirati duhovniki. Leta 1625 je ustanovil Misijonsko družbo. Naletel je na mnoga nasprotovanja, a Vincencij ni bil človek, ki bi se telega bal. Francija je imela veliko duhovnikov, a so bili malo izobraženi. Vincencij se je zavzel zanje. Bogoslovcem je pridil duhovne vaje. Prior velikega samostana pri Sv. Lazarju mu je ponudil hišo. Vincencij jo je sprejel in tam začel razvijati svojo obširno dejavnost. Po tej stavbi so se člani njegove Misijonske družbe na kratko začeli imenovati lazaristi.

Zavzel se je tudi za ženske. Pomagala mu je Ludovika de Marillac. Ta je zbrala okoli sebe nekaj kmečkih deklet, ki so bile voljne služiti ubogim in živeti za Boga. Tako je bila ustanovljena Družba usmiljenih sester. To so redovnice brez posebne redovne obleke, brez tančice in

brez slovesnih zaobljub. Vincencij jim je dal pravila, v katerih je izražen poseben duh: imele bodo bolniške hiše za samostan, najeto stanovanje za celico, župnijsko cerkev za kapelo, mestne ulice ali bolniške sobe za samostanski križni hodnik, pokorščino za klavzuro, božji strah za zamreženo okno in sveto skromnost za tančico.

Leta 1638 je sprejel Vincencij skrb za najdenčke, ki jih je bilo 300 vsako leto samo v Parizu. Zaradi vojne so bile obširne pokrajine Francije opustošene in ljudje so živeli v skrajni revščini. Vincencij je organiziral učinkovito pomoč. Opravil je neizmerno delo. Svoje zemsko življenje je zaključil 27. septembra 1660.

Zlatomašni jubilej celovškega škofa

V nedeljo 25. oktobra je administrator celovške škofije (letos spomladi je namreč ob svojem izpolnjenem 75. letu podal ostavko na svoj škofovski sedež) dr. Jožef Köstner z zahvalno službo božjo v celovški stolnici slovesno praznoval 50-letnico duhovništva. Posvečen je bil 25. oktobra 1931 v Rimu.

Ob imenovanju za krškega (celovškega) škofa 25. junija 1945 si je izbral za geslo »Omnia omnibus« (Vsem vse). To geslo je skušal uresničiti predvsem zadnja leta, ko si je prizadeval za sožitje med nemško in slovensko versko skupnostjo na Koroškem. Leta 1973 je ustanovil nemško-slovenski koordinacijski odbor, ki naj bi skrbel za pravično reševanje dušnopastirskih vprašanj v celovški škofiji.

Pri zahvalni maši je bilo tudi nekaj slovensčine. Za vestno opravljanje škofovske službe so se škofu zahvalili duhovniki, predstavniki škofijanskega sveta in razni verniki. Dr. Valentin Inzko se je v obeh deželnih jezikih zahvalil za vse, kar je storil v korist slovenske verske skupnosti.

Ribniški oktet navdušil

Ob zaključku zelo uspele Goršetove razstave v goriškem Avditoriju, ki jo je priredila Zveza slovenske katoliške prosvete v Gorici, je v nedeljo 8. novembra nastopil Ribniški oktet. Avditorij je bil lepo in skoraj polno zaseden, toliko ljubiteljev slovenske pesmi se je tu nabralo. Program koncerta je obsegal predvsem slovenske, pa tudi jugoslovanske pesmi in njih priredbe.

Pri vsem tem je seveda treba najprej nameniti nekaj besed ansamblu. Ribniški oktet bi sam po sebi sicer ne potreboval ločene predstavitve, saj je že dobro poznan in uveljavljen doma in v inozemstvu. Oket je nastal v zadnjih letih in ima v svojih vrstah nedvomno priznane in odlične pevce soliste. Nekaj jih je iz prejšnjih formacij Slovenskega okteta, nekateri pa nastopajo tudi kot operni solisti. Umetniški vodja je danes prof. Andrej Strukelj, sam njegov član kot bariton in eden od prejšnjih pevcev Slovenskega okteta. Poleg njega pojejo v njem Jože Kores in Rudi Trdan (prva tenorja), Stane Mancini in Janez Peček (druga tenorja), Tone Kozlevčar (bariton), France Lesar in Dragiša Ognjanovič (basa).

Za goriški koncert je Ribniški oktet pripravil vrsto znanih ali priljubljenih narodnih ter umetnih pesmi, 19 po številu, ki so jih napisali oz. priredili različni slovenski skladatelji. Od Gustava Ipavca in Franceta Marolta vse tja do Radovana Gobca in Ubalda Vrabca, da omenimo le nekatere. Koroško pesem pa sta v glavnem predstavljala Pavle Kernjak in Zdravko Svirakšič. Na ta način smo lahko došli veliko del naše narodne pesmi v njenih najboljših priredbah. Vsi tudi vemo, kako je prav narodna pesem morda najbližja človekovemu srcu in širšim množicam. Vemo pa tudi, kako je lahko tudi preprosta ljudska

pesem prava umetnina, zlasti ko jo izvaja dovršeno vokalno telo.

Kaj naj zapišemo o izvedbah Ribniškega okteta? Teško bi bilo ustavljati se ob posameznih skladbah, ob njih vsebinski in veljavnosti. Vsekakor kaže podčrtati nekaj odlik te komorne skupine. Predvsem bi tu zabeležili vokalno zlitost posameznih glasov. Kljub temu da imamo opravka v glavnem s solisti, se v skupnem petju vseeno lepo spajajo in le včasih pride do sporadičnega izstopanja tega ali onega vokalnega dela. Omenimo naj nadalje prijetno barvitost, ki se razodeva v glasovnem amalgamiranju in ki tako prijetno učinkuje zlasti pri poustvarjanju narodne pesmi. Ta je izrazito romantična in barvanje igra tu svojo lastno in nenadomestljivo vlogo.

Ce hočemo tu omeniti vsaj nekatere značilnejše izvedbe, naj podčrtamo npr. Ipavčovo Slovenec sem, čitalniško, a vedno pomembno in programsko skladbo, ki posebej v zamejstvu še prijetneje odjekne. Nadalje smotno fraziranje v Simonitijski Pesmi o rožici, pa spet solistično oblikovanje Svirakšičeve Oj te mlinar, te edinstvene in mehke koroške lirike izpovedi. Poleg drugih naj še zabeležimo Krekovo Se že svita (izven programa) in seveda skoraj »obvezen« dodatek z — Ribniško, v kateri se je prav baritonist Tone Kozlevčar, eden izmed organizatorjev in duša tega okteta, tudi široko po svetu proslavil.

Koncert Ribniškega okteta v Gorici je bil nedvomno pravi kulturni dogodek, ki bo ostal dolgo zapisan v srcih in spominu ljubiteljev slovenske pesmi. Zelimosi, da bi ta skupina še mogla nastopati pri nas, tudi z drugačnim programom, saj vemo, da je prav tako tehtno in resno poprijela za vse zvrsti in stilne posebnosti celotnega repertoarja.

ab

umrl Edvard Kocbek, velikan slovenske misli in besede. Pesnik, pripovednik, esejist, krščanski filozof in politik, ki je bil med glavnimi pobudniki in soustvarjalci enotnega nastopa slovenskega naroda proti italijanskemu in nemškemu okupatorju. Tu ni prostor za to in niti ni moj namen komentirati pomen tega izjemnega človeka. Prav bi pa bilo, da bi se v današnji inflaciji proslav spomnili nanj kdaj drugič in v pristnejši obliki. Prosim vas torej za trenutek zbranosti z besedami Borisa Pahorja in Alojza Rebule, z mottom, ki sta mu ga posvetila zamejska pisateljica v knjigi za 70-letnico njegovega rojstva. Označila sta ga kot človeka, "ki je skozi viharne vek z mislijo svetovljana in z žarom poeta razbiral znamenja na nebu Slovenije od Kristusa do Marxa in jih tolmačil v sijaju besede za prihodnost resnice, pravice in svobode". - Marko Bukovec

Rupa

Nov grob. V ponedeljek 9. novembra smo pospremili na njeni zadnji poti Katarino Petean vd. Devetak iz Dolnjega konca. Pogreba se je udeležilo zelo veliko ljudi z obeh strani meje. S pesmijo se je od pokojne poslovilo tudi domači pevski zbor.

Rajna Tina, kot so jo na splošno klicali, je prišla na svet pred 85 leti na Peči pri Lahovih, odkoder se je poročila v Rupo. Mož Nuto ji je umrl pred petimi leti. V zakonu so se jima rodili sin in tri hčerke. Vse življenje je bila zdrava kot dren, le smrt drugega moža, s katerim sta se dobro razumela, jo je močno prizadela. Bila je skromna, delavna in globoko verna žena, ki je svojemu bližnjemu v potrebi ne-sebično pomagala. V tem naj bo zgled nam vsem, ki smo jo poznali.

Sinu Darkotu, hčeri Ivanki ter vsem sorodnikom izrekamo občuteno sožalje.

delati ima za versko in umsko omiko Slovanov z molitvijo in daritvijo sv. maše in zlasti s pisanjem bukev, s posebnim namenom za zedinovanje ločenih slovanskih bratov s katoliško cerkvijo.

»Po ustanovitvi vsega tega začelo se je mnogo pisariti in delati za približevanje in zedinjevanje v knjižnem jeziku, pa brez ozira za verske razločke, pa pokazalo se je, kolika stena, kolika zapreka je ravno verska razprtija med Slovani. Brez verske edinosti prazna je vsa književna vzajemnost.« Ta rana sklela je tudi našega nepozabljivega Slovska, kterega serce gorelo je takó za ves narod slovanski, da si je prizadjal vpeljati družbo ali bratovščino sv. Cirila in Metoda, da bi tako tudi Slovenci pomagali svojim ločenim bratom k naj večji sreči, k zedinjenju v pravi veri in ljubezni.

»Bratovščina začela se je hitro razširjati in zdaj že čez 30 let živahno cvete po vsi naši deželi.« Kožuh sodi, da je moč govoriti že o nje »dozorelem sadu«, kajti kar

Pastirček št. 2

Na uvodnem mestu objavlja Evelina Pahor spis »Kaj bi danes pisatelj in pesnik Fran Levstik povedal otrokom o sebi«. V kulturnem koledarju zvezo o nadškofu F. B. Sedeju, katerega 50-letnice smrti se bomo ob koncu meseca spominjali. Članek je napisala Mariza Perat. Ljuba Smotlak nas v svojih »Tržaških sprehodih« povede v osrčje mesta na današnji Goldonijev trg. Poezija je zastopana v pesmih Ljubke Šorli »Rdeče koralde« in Frana Levstika »Vrabc in konje«. Od Ljubke Šorli je tudi pesem »Po njivah rumenih«, ki jo je uglasbil Zorko Harej. Pripovedni del vključuje tri poučne zgodbe: »Pozabljeni grob«, »Huda nezgoda« (Zvonka Trampuž) in »Doktor Bekamot in prašiček Tok« (Miroslava Leban).

Poučno vzgojni del je prav posrečeno podan. Otroci prvega razreda naj bi dali od živalic na risbi, ki se pripravljajo na zimo, pravo ime, tisti drugega razreda naj bi razpoznali pet listov, katerim drevesom pripadajo, otroci višjih stopenj pa naj bi povedali, kako se imenuje neki predmet, kdo bi bil tisti Slovenec, ki je risal zemljevide in kdo je bil pesnik in pisatelj, ki je znal tako ljubko pisati za otroke.

Jana v svoji pošti vzpodbuja prijatelj Pastirčka, da začnejo pošiljati dopise. Za prvo številko jih je le malo prejela. Toda treba je začeti. Malce dobre volje, pa bo šlo! Pri ugankah bo prva »Pregovor« lahko reševalcem delala težave, ker je namesto SOL napisano STOL in je tu ena črka preveč. No, pa če je pisec teh vrstic to odkril, bodo verjetno tudi mladi ugankarji to znali popraviti. - ek

Ni potreben noben komentar

Slovenska revija »Razgledi« je prinesla statistiko o proizvodu Jugoslavije in posameznih republik v letu 1979. Družbeni proizvod na prebivalca v USA dolarjih za leto 1980 je naslednji: celotna Jugoslavija 2.400, Slovenija 4.936, Hrvaška 3.022, Vojvodina 2.765, ožja Srbija 2.300, Makedonija 1.616, Kosovo 676, Crna gora 1.534, Bosna in Hercegovina 1.549. Številke jasno vse povedo.

Novosti z Mirenskega Grada

Predstojnik redovne hiše na Mirenskem Gradu lazarist Janez Smolič je zaradi bolehnosti in utrujenosti, ki mu jo je povzročila gradnja nove dvorane ob Domu duhovnih vaj zaprosil predstojnika, da mu odkazejo novo službeno mesto, po možnosti v Skopju. Predstojniki so ga poslali v Bitolo, kjer bo zamenjal g. Lukana, ki odhaja v Beograd. G. Lukan je bil pred g. Smoličem superior na Mirenskem Gradu. Tudi g. Vinko Klančar je po dolgih letih službovanja na tem kraju dobil novo službeno mesto. Odšel je med Slovence v Kanadi, kjer imajo slovenski lazaristi v oskrbi več narodnih župnij.

G. Janez Smolič je v času svojega službovanja na Mirenskem Gradu dovršil gradnjo že omenjene dvorane, v kateri je prostora za 200 oseb. Inž. arh. Kvatnik po njegovih načrtih se gradi tudi novogoriška cerkev in župnišče) je izjavil, da je nova dvorana na Mirenskem gradu njegov najbolj posrečen objekt, kar jih je dozdej zgradil.

SLOVENSKA PROSVETA — TRST

Av gust Ipavec

Križev pot

Župnijska cerkev sv. Mohorja in Fortunata v Rojanu, nedelja 15. novembra 1981 ob 16. uri

Vabila so na voljo na sedežu Slovenske prosvete v ulici Donizetti 3 vsak dan od 17. do 19. ure ter eno uro pred pričetkom v rojanski župnijski cerkvi.

»Križev pot« v Trstu

Pevska skupina iz Tolmina, ki bo pod vodstvom Avgusta Ipavca izvajala v nedeljo 15. oktobra ob 16. uri v rojanski cerkvi v Trstu oratorij »Križev pot«

V nedeljo 15. novembra bo v župnijski cerkvi v Rojanu izreden nastop okrog 150 izvajalcev, ki bodo kot gostje Slovenske prosvete v Trstu izvedli »Križev pot« Avgusta Ipavca, duhovnika-glasbenika iz Ročinja, ki se trenutno študijsko izpopolnjuje na Dunaju.

Nekaj besed o avtorju in o skladbi-oratoriju za mešani in otroški zbor, soliste in orgle smo zapisali že v prejšnji številki. Tokrat objavljamo izjavo, ki nam jo je ob tem gostovanju poslal avtor in dirigent Avgust Ipavec.

Toplo se zahvaljujem vsem, ki pripravljajo izvedbo »Križev pota« v Trstu. Posebno ljubezen me veže na slovenske ljudi onkraj meje. Zakaj?

Svetlo poletno sonce v beneški vasi. Pevski zbor iz Ročinja je zapuštal romarsko svetišče na Stari gori po poti skozi beneške zaselke. Ustavili so se. Se odžejali. In peli, peli...

Na pragu ne daleč je stala stara mati. Čudno je zrla v daljavo, poslušala, poslušala... Ali je trpela? Ali je bila samo otožna? Bog sam ve.

Polnila se je dvorana v Trstu v počastitev stoletnice bivanja Simona Gregorčiča v Kobaridu. Domačini iz Kobarida so prinesli na oder rože z domačih oken, zemljo iz Gregorčičeve dežele. Rdeče ljubezni so gledale prihajajoče ljudi...

S tihim plahim korakom se rožam približa samostanska sestra. Gleda rdeče rože in jih nevidno boža. Ali se ji je vzdudilo hrepenenje po domu tako močno, da je trpela? Bog sam ve.

Pri bolniški postelji stojim v dunajski bolnišnici.

»Pred operacijo sem, vsi moji so doma, v Dalmaciji.« Žalostna in bridka pot delavca na tujem. Prazna in osiromašena razkošna dunajska bolnišnica!

»Ni mojih, da bi trpeli z mano. Predaleč so!« Neizgovornje misli žalostnih oči, ki bi se najraje zjokale.

»In pri nas je navada, da posestvo pride na najstarejšega sina. Nisem napisal testamenta.«

Tako daleč gre ljubezen očeta, da nekako prosí: odpustite mi, na bolezen nisem mislil...

Po operaciji se oči zdomca niso več odprle.

Sam Bog ve, kdaj bolečino tolaži pesem: Kje so tiste stezice? V lepem stanovanju ali visoko pod streho v majhni sobi bi rad srečal bolečino. Melodija »Križev pota« naj bi podala roko tako, da v temo posije še upanje in nada, ki jo prinaša aleluja.

Slovenci onkraj meje, koliko skrivnosti je na vašem obrazu! Sam Bog ve zanje. Posebna radost je peti med vami. Pesem pozdravlja sonce in hladi bolečino groba.

Jurčič-Levstikova proslava v Mačkoljah

V nedeljo 8. novembra popoldne je PD Mačkolje začelo novo sezono kulturnega delovanja s proslavo, posvečeno jubileju slovenskih pisateljev Levstika in Jurčiča: stoletnici smrti prvega in 150-letnici rojstva drugega.

Za to priložnost je društveni odbor pripravil pester program, ki je obsegal recitacije, prikaz dela omenjenih pisateljev, koncert deklisknega pevskega zbora ter prizor iz nekdanjega vaškega življenja.

O pomenu in delu pisateljev Levstika in Jurčiča je spregovoril prof. Vinko Beličič, ki je prikazal njun pomen in aktualnost ne samo za takratni, ampak tudi za današnji čas.

Po nastopu mladih recitatorjev je dekliskni pevski zbor priredil koncert izbranih pesmi pod vodstvom Ljube Smotlak. Zapel je sedem pesmi, katerih izvajanje je navdušilo občinstvo.

Na koncu je sledil prizor iz nekdanjega vaškega življenja v domačem narečju, ki se odigrava pod starodavno lipo.

Mačkoljske prosvetne delavce lahko res pohvalimo za prijetni kulturni večer oziroma popoldan, za vztrajnost in požrtvovalnost pri prosvetnem delu. Prepričani smo, da nam bodo še kaj prijetnega in pomembnega pripravili v prihodnjih mesecih. - At

Sv. oče je odklonil zapuščino »mame Rože«

Kakor smo že poročali, je 5. septembra letos umrla v San Damiano di Piacenza »mama Roža«, ki je v zadnjih letih k sebi privabila številne romarje, češ da je bila deležna prikazovanj Device Marije. Ob smrti je zapustila premoženje, ki ga cenijo 5 milijard lir. Braši smo, da ga je zapustila sv. očetu pod pogojem, da se romanja v San Damiano nadaljujejo. Sv. oče se je zapuščini odpovedal.

XIII. povernil si vsi narodi, zlasti matere Slave sini, v edinstvo katoliške Cerkve.

Pridiga dekana Kožuha se je glede na prikaz evangeljskega oznanjevanja v sedaj slovenskih deželah in med slovenskim narodom držala podatkov, kakor jih vsebuje slovenska adresa papežu Leonu XIII., izročena na slovenskem romanju 1881. Ti podatki se naslanjajo na tedaj običajno mnenje, kakor se nahaja v spomnici »Zlati vek«, ki jo je Josip Marn uredil za tisočletnico prihoda sv. Cirila in Metoda med Slovane. (Se nadaljuje)

Obsojen v zvezi z Marijinimi prikazovanji

Franciškan Joza Zovko, do sedaj župnik v kraju Medjugorje v Hercegovini, kjer naj bi prišlo do prikazovanj Matere božje, je bil 17. avgusta letos »zaradi sovražne propagande« aretirán in oveden v ječo. 22. oktobra je prišel pred okrožno sodišče v Mostarju, kjer je bil po dvodnevni razpravi obsojen na tri in pol leta zapor.

Francé Dollnar, Rim

Cirilmetodijska okrožnica Leona XIII. (1880)

(18)

Zahvalno romanje katoliških Slovanov leta 1881 v Rim

Večji del govora je v baziliki, ki hrani grob sv. Cirila bil posvečen prizadevanju Slovencev za zvezo nezedinjenih z rimskim sedežem »z molitvami bratovščine sv. Cirila in Metoda in z materijalno podporo«.

Kožuh omenja naši ustanovi podobne družbe, kot rimsko iz 1847, »ki pa so jo prekucije tistega leta razdžale«, je pa oživele pozneje v Parizu, »kjer ima svojo cerkev, v kateri se služba Božja slovanski obhaja in kjer sta postavljeni tudi podobi sv. Cirila in Metoda.« Po tem zgledu napravili so Čehi detinstvo (sic!) sv. Joana Nep. in za njimi Moravci nasledno družbo pod varstvom sv. Cirila in Metoda, ktera

goriške novice

Nastop dveh glasbenih umetnikov iz Ljubljane

Nedeljska matineja v goriskem Avditoriju 1. novembra je spet nudila izreden glasbeni nastop, vreden truda, ki ga v organizacijo vlaga goriška občinska uprava, goriška Hranilnica in predvsem združenje »Lipizer« ter italijanska radiotelevizija, ki je tokrat koncert tudi snemala. Nastopila sta ljubljanska umetnika mednarodnega slovesa Rok Klopčič in Nada Oman, ki sta že v začetku nastopa s svojo stilistično točnostjo in patosom osvojila občinstvo.

Virtuozizem violinista je zablestel bodisi v Vivaldijevi sonati opus 2 št. 2, ki je po obliki linearna, bodisi v sonati v a duru C. Franka, ki je v nasprotju s prejšnjo prosta shem in vezana le s tanko melodično nitjo. Mehki zvoki obeh sonat so prikazali notranjo občutenost izvajalca, kateri je sledila izredno kvalitetna in prefinjena spremljava Nade Oman na klavirju.

Zaključni del programa so predstavljale glasbene stvaritve Kačaturjana in Bele Bartoka, ki sta vsak na svoj način ljubila svojo domačo folkloro in njeno glasbo. Armenec je rodno folk tematiko v svojih skladbah obdelal z nadihom melanholije, Madžar pa je v svojih ritmihi živahniji in bolj vitalen.

Občinstvo je ob koncu izvajanja zahtevalo ponovitev, umetnika pa sta navdušenim poslušalcem poklonila še biser iz skladb Čajkovskega, njegov »Sentimentalni valček«.

Prihodnji koncert bo v nedeljo 15. novembra ob 11. uri. Nastopila bo z recitalom Beethovnovih skladb beneška pianistka Anna Barutti, ki je v lanskem ciklusu že nastopila v Gorici. E. L.

SKAVTSKA III. ČETA V DOBERDOBU priredi v torek 17. novembra ob 20. uri v župnijski dvorani

VEČER STARŠEV

Na sporedu je predavanje, predvajanje filmov in razgovor. Vsi vljudno vabljeni!

Sovodnje

Občinska seja. Bila je v četrtek 5. novembra. Osrednje točke dnevnega reda so bile odobritev obračuna za leto 1980, sprememba letošnjega proračuna z uporabo lanskega prebitka ter izreden pregled aktivnih in pasivnih ostankov do 31. decembra 1980.

Iz pregleda računov (razna javna dela kot so telovadnica, ceste ter drugo) je razvidno, da še niso rešeni oz. odobreni s strani občinskega sveta in uprave iz prejšnjih let, ki se nanašajo na odvzem zemlje pri širjenju občinskih cest. Eden sklepov je celo iz leta 1969. Za to razlašeno zemljo mora danes uprava plačevati lastnikom namesto prvotnih 200 lir na m² kar 2.000 lir.

Upravni prebitok iz leta 1980 znaša skoraj 15 milijonov lir. Ta prebitok bo razdeljen na razne postavke: 4.500.000 lir za trikolesni motor tako da občinskimi delavcem za razna majhna opravila ne bo treba uporabljati tovarnjaka; 3 milijone za športne naprave, ki jih bodo namestili v sovođenjskem šolskem poslopju in preostalih 7.400.000 lir za izplačilo za razlašeno zemljo pri širjenju cest.

Pred glasovanjem te točke je prišlo do diskusije, ki je bila precej vroča. Svetovalec manjšine z Vrha je v zvezi s prebitkom vprašal župana, če so še enkrat pričeli prošnjo za prispevek, ki jo je gabrski župnik vložil na občinsko upravo v letošnjem januarju v zvezi s popravili cerkve na Vrhu. Prejel je čez nekaj časa odgovor, da se občinska uprava zaradi neodobrenega proračuna o prošnji še ne more izreči, bo pa prošnjo ponovno proučila, ko bo proračun odobren. Nekaterim svetovalcem večine se je zdela prošnja neumestna s pripombami, da je cerkev bogata, da ni občinska in podobno. Manjšinski svetovalec je take izjave ogorčeno zavrnil, ker da niso pošteno in tudi ne kulturne ter kažejo na pomanjkljivo izobrazbo. Prvič pripada cerkev vsem občanom in drugič ne gre za kake milijone, ampak za primeren prispevek kot izraz priznanja kakor se to nudi drugim društvom in ustanovam. Konec ostri polemiki sta napravila odbornik Prinčič in župan Primožič. Prinčič je pojasnil postopek kot ga predvideva zakon, župan pa je obljubil, da bodo prošnjo ponovno proučili in po možnosti tudi rešili.

Ob razpravi pri isti postavki se je oglasil tudi svetovalec manjšine iz Rupe in dejal, da bi bil že čas misliti na šolsko stavbo v Gabrjah in njeno preureditev, da se tako prepreči njeno razpadanje. V stavbi bi poleg raznih kulturnih dejavnosti, ki bi se v njej vršile lahko bil tudi sedež krvodajalske sekcije iz Sovodenj, ki ima sedaj zbirališče v zasebni hiši. Stavba bi se lahko iz prebitkove vsote preuredila v dom onemoglih. Prejel je odgovor, da ni zaenkrat predvidenih kakih preureditvenih del, da se ne misli na prodajo poslopja, da so občinski delavci streho za silo popravili ter da stavba služi za nekako skladišče. Svetovalec Pavletič je ta odgovor smatral za meglen in nezadosten in napovedal, da se bo ob glasovanju te postavke vzdrljal.

Pri odborovih sklepkih je župan poročal, da je bila poslana prošnja na deželni urad za prispevke kulturnim ustanovam. Naprošeni prispevek v višini 10.400.000 lir naj bi kril strošek ob praznovanju 30. obletnice ustanovitve občine, ostalo pa naj bi uprava nudila kot podporo društvom, ki bodo imele kulturne ali temu podobne stike s tujino. Ti stiki pa se morajo vršiti pod pokroviteljstvom občinske uprave.

Občinski odbor je tudi odobril prošnjo sekcije VZPI-ANPI s Peči, da lahko postavi spomenik padlim na občinskem zemljišču na Peči. Pri tajni razpravi je bilo govora med drugim o nekem prispevku in načinu odkupa zemlje, ki je namenjena lotizaciji občinskega področja v Rubijah. Podžupan Klemše pa je poročal o ugodnih prispevkih, ki ga nudijo pristojni organi za topolove nasade. Ti po nekem času prinesejo dobiček. Zato je bilo sklenjeno, naj občinska uprava ugotovi možnosti za te nasade in ugotovi, koliko hektarjev občinske zemlje, ki leži ob Soči, bi se dalo uporabiti v ta namen.

V točki »razno« je župan sporočil, da je skoraj izgotovljen okvirni načrt kanalizacije za celotno občinsko območje. Kanalizacijo naj bi gradili postopoma. Vasi Rupa in Peč naj bi bili prvi, v katerih se bodo ta dela izvršila.

Štandrež

Zahvalna nedelja. Ob sv. Martinu se po naših vasch praznuje zahvalna nedelja s slovensimi cerkvenimi obredi ter z blagoslovitvijo poljskih pridelkov in kmetijskih strojev. Ker je letos dan sv. Martina ravno sredi tedna, so se v nekaterih krajih vršile zahvalnice nedeljo prej, v drugih pa bodo v nedeljo po sv. Martinu.

V Štavnru so se zbrali kmetje iz Pevme, Podgore in iz Štavnra pred cerkvijo, kamor so pripeljali tudi lepo okrašen voz s poljskimi pridelki in številne traktorje. Po maši so ostali del dneva preživeli skupaj v prijetnem razpoloženju.

V Štandrežu je domače Kmečko društvo poskrbelo, da so kmetje za to priložnost postavili svoje stroje na glavni trg pred cerkvijo, kamor so člani društva pripeljali tudi voz, na katerem smo lahko občudovali razno zelenjavo in druge poljske pridelke.

Med slovesno mašo so otroci štandreškega mladinskega zbora prinesli na oltar razne pridelke. Po maši je domači župnik blagoslovil stroje, štandreški mladinski zbor pa je zapel nekaj pesmi. Po blagoslovitvi so štandreški kmetje delili vsem prisotnim sirkov kruh in kozarček domače kapljice.

V Števerjanu in v Sovodnjah pa bo zahvalnica v nedeljo 15. novembra.

Sodelovanje dramskih skupin

V soboto 7. novembra so člani dramske skupine PD »Štandrež« nastopili v Kanalu s kriminalko Agathe Christie »Deset zamorčkov«, naslednji dan pa so člani društva »Soča« iz Kanala vrnili obisk in nastopili v prosvetnem domu »Anton Gregorčič« v Štandrežu s Finžgarjevo ljudsko igro »Razvalina življenja«.

S tema nastopoma, ki sta za obe skupini prvi v dveh krajih, so bili navezani stiki, ki obetajo tudi daljnoročno sodelovanje, kar lahko samo prispeva k okrepljeni gledališke amaterske ustvarjalnosti na Primorskem tostran in onstran meje, ki v zadnjih letih, vsaj po številu skupin, ne beleži posebnih napredkov.

Nastop štandreških igralcev je bil deležen v Kanalu navdušenega sprejema od strani številnega občinstva, ki si je ogledalo predstavo. Enako velja za nastop Kanalčanov v Štandrežu, kjer so navdušili s prepričljivim in učinkovitim prikazom Finžgarjeve ljudske igre.

Pretekla nedelja je bila tako v Sloveniji kot v Italiji zahvalna nedelja. Pričujoči motiv s sadovi zemlje je bil posnet v Nabrežini

(foto B. Breclj)

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

obvešča, da bo v Katoliškem domu v Gorici, Drevored XX. Septembra 85

Cecilijanka 81

■ v soboto 21. novembra ob 20.30 ter

■ v nedeljo 22. novembra ob 16. uri

Nastopili bodo zbori iz vsega zamejstva in bližnje Slovenije.

Šport

Olympia-Košič pred novim mladinskim prvenstvom

Po odličnem startu odbojkarjev Olympia-Košič v prvenstvu mladincev, saj so naši fantje začasno na lestvici drugi, se dečki vrsto pripravljajo na novo pokrajinsko prvenstvo.

Plavci bodo odigrali v petek 13. novembra ob 20.45 prvo srečanje v domači telovadnici ITI z ekipo iz Gradišča, ki je med močnejšimi v prvenstvu. Nastopajo še Pieris, Volley iz Krmina in štandreška Juventina.

Že več let se mladi odbojkarji Olympia-Košič potegujejo za sam vrh na lestvici. Tradicija je, da se plavci kosajo v boju za prva mesta vedno s šestorko iz Gradišča.

Dečki se pripravljajo že približno dva meseca; opazen je precejšen tehnični napredek. Trener je za to prvenstvo sklical sledeče igralce: Andrej Terpin, Robert Cotič, Beni Košič, Simon Terpin, Martin Komjanc, Igor Cotič, Ivo in Simon Spacapan, Aleksander Košič, Damjan Podveršič in Lučo Battisti.

Po Evropi skozi sedem držav

Tudi prihodnje leto bo Katoliški glas organiziral svoje potovanje, to pot po državah Evropske gospodarske skupnosti. Čeprav bomo prešli meje 7 držav, zadostuje veljavna osebna izkaznica. Potovanje bo od četrta 29. julija do četrta 5. avg. 1982.

Prvi dan prek Salzburga v Altitting na Bavarskem, kjer je znana Marijina božja pot. Drugi dan mesto Würzburg, zvečer Mainz ob Renu. Tretji dan vožnja po Renu do Koblenza, Köln. Četrty dan Aachen, Marijina božja pota Banneux v belgijskih Ardenih, na večer Luxemburg. Peti dan iz Luxemburga v Strasburg ob Renu, zvečer Freiburg v Breisgau v Nemčiji. Šesti dan prek Schafhausna v Einsiedeln v Švici. Sedmi dan obiščemo svetišče sv. Klause von Flie v Sachsnu pri Luzernu, povratek v Einsiedeln; osmi dan povratek skozi sanktgotthardski predor proti Luganu in Italiji.

Podroben potni načrt bomo objavili, ko bo vse dogovorjeno s potovalno agencijo. Isto velja za ceno. Seveda se je moč vpisati takoj. Prijave sprejema uprava našega lista.

»KATOLISKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

OBVESTILA

V Katoliškem domu v Gorici bo v nedeljo 15. in v torek 17. novembra nastopilo SSG iz Trsta z dramatično igro F. Kozaka »Punčka«. Događa se v Ljubljani leta 1936. Nedeljska predstava je ob 16. uri za nedeljski abonma, v torek pa je za abonma ponedeljek ob 20.30.

Seja Združenja cerkvenih pevskih zborov bo v Katoliškem domu v ponedeljek 23. novembra ob 20.30.

SMREKK sporoča: v sredo 18. novembra ob 20.30 bo v mali dvorani Katoliškega doma spominski večer, posvečen Edvardu Kocbker. O njem bo spregovoril Boris Pahor.

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 16. novembra ob 19.30 odprte razstave »Gorše na Primorskem«. Pred-

stavila jo bo dr. Verena Koršič. Sledil bo redni kulturni večer društva. Tokrat bo gost dr. Jože Velikonja z univerze Washington v Seatlu v ZDA. Govoril bo na temo: »Slovenski sledovi na ameriškem Zahodu«.

Spominska podobica na skupno tržaško romanje v Rim v septembru 1979 je na voljo v knjigarni Fortunato v Trstu. Na eni strani je objavljen prvi nagovor Janeza Pavla II. v slovenščini, na drugi strani pa je slika sv. očeta s slovenskim šopkom v rokah.

Skupno romanje primorskih vernikov na Staro goro pri Cedadu bo v soboto 21. novembra na god darovanja Device Marije. Somaševanje ob 10. uri bo vodil koprski škof Janez Jenko. Navzoč bo tudi videmski nadškof Alfredo Battisti. G. škof iz Kopra vabi k številni udeležbi.

Za upokojece. Vlada je za zdravstvene usluge določila neki prispevek (ticket), ki ga morajo plačati tudi upokojeenci. Toda istočasno je določila, da so od tega oproščeni tisti upokojeenci, katerih dohodek v letu 1979 ni presegal 3.600.000 lir (Irpef). Vendar kdor hoče biti deležen te olajšave, mora vložiti prošnjo. V ta namen imajo na goriški bolniški blagajni posebne obrazce, ki jih je treba izpolniti in podpisati. Vsi, ki pridejo v poštev za to olajšavo, lahko dvignejo obrazce in jih izpolnijo, da jim ne bo treba plačevati ticketa za zdravlila.

DAROVI

Za tiskovni sklad Katoliškega glasa: tržaški Slovenci ob raznih pohodih za mir v spomin na žrtve in trpeče pod sedanjim režimom v Jugoslaviji 10.000; M. Kozina, Belgija 65.000; Natko Antonič 10.000; N. N., Gorica 25.000 lir.

Za Katoliški dom: K. M. 40.000; V.Y.R. 100.000; N. N. 9.000; N. N. 3.000; N. N. 3.000; N. N. 3.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: štandreški farani ob zahvalni nedelji so poslali zavodu izbrano zelenjavo in lep krompir.

Ob rojstvu male Katarine: Vladimir in Zdenka Brešan za zbor »L. Bratuž« 20.000 in za lačne otroke 10.000 lir.

Za Našo pot: Franc Devetak, Ronke 15.000 lir.

Za kapelico v Cerovljah: N. N., Gorica 50.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: E. Z., M. H., U. F.: 80.000 lir.

Za kapelo p. Leopolda pri Domju: N. N., Trst 15.000; N. N., Domjo 10.000; N. N., Ko-

Spored od 15. do 21. novembra 1981
Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 10.30 Nediški zvon. 11.00 Mladinski oder: »Naočnik in Naočalnik, mojstra med detektivje«. 11.30 Nabožna glasba. 12.00 Narodnostni trenutek. 14.10 Na goriskem valu; šport in glasba ter prenosi z naših kulturnih prireditev. 18.00 Glasbeni popoldnevi v repentabski cerkvi.

Ponedeljek: 8.10 Gospodarska problematika. 9.30 Kramljanje. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Kulturni dogodki. 13.20 Moški zbor »V. Vodnik« iz Doline. 14.10 Otroški kotiček: Tik-tak. 14.30 Pasternak: Doktor Živago. 15.00 Sport in glasba. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Glasbena Matica v Gorici. 18.00 Pesniške podobe in usode.

Torek: 8.10 Domači obrabi. 9.30 Ali ste že prebrali? 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Kulturno pismo; beležke. 14.10 Nastopi gojencev GM. 14.55 Naš jezik. 15.00 Glasbeni magazin. 16.00 Slovenci v miljskem okolišu. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Tekmovanje Seghizzi. 18.00 Matija Čop.

Sreda: 8.10 Almanah. 9.30 Naš otrok. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Pod Mataturjan; beležka. 13.20 Ženski zbor »O. Župančič« iz Štandreža. 14.10 Otroški kotiček: S knjižne police. 14.30 Pasternak: Doktor Živago. 16.00 Sto let telovadbe. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Pianistka Verena Terčelj; moški zbor »V. Vodnik« iz Doline. 18.00 Slovenska literatura v Italiji. 18.10 Glasovi iz preteklosti.

Četrtek: 8.10 Zivozeleno. 9.30 Psihološki utrinki. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Od Milj do Devina; beležka. 14.10 »Z. Alico v... deseto deželos«. 14.30 Izbrali smo za vas. 14.55 Naš jezik. 16.00 Primorska duhovščina pod fašizmom. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Komorna glasba. 18.00 Četrtekova srečanja. 18.40 Sodobne slovenske novele.

Petek: 8.10 Dvanajst let strategije napestosti v Italiji. 9.30 Svet se vrtil počasi. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Na goriskem valu; beležka. 13.20 Četrtekova srečanja. 14.10 Otroški kotiček: Kje je napaka? 14.30 Pasternak: Doktor Živago. 15.00 Film in filmska glasba. 16.00 Cvetje hvaležno odklanjamo. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Komorna glasba. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Tudi starost je lahko lepa. 9.30 Jaz ženska. 10.10 Koncert. 11.30 Izbrani listi. 12.00 Glasnik Kanalske doline; beležka. 14.10 Mladi pisci. 14.30 Poslušali boste. 14.55 Naš jezik. 15.00 Začnimo s črko »A«. 17.00 Kulturna kronika. 17.10 Med dvema ognjema. 18.45 Vera in naš čas.

lonkovec s prošnjo v važni zadevi 10.000; Antonija Čerkvenik vd. Olivo, Skedenj 20.000; Ivana Stančič, Trst 2.000; g. Lino Coci, Trst 20.000; g. Franc Malalan 20.000; N. N., Trst 10.000; Mara Batistič, Trst v spomin pok. Davida Colona 5.000; Amelija in Leopold Pangos, Trst v spomin na svoje pokojne 20.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Marčela Vatovec, Ricmanje 10.000; Ana Kuret, Log 10.000; družini Žuljan in Keber, Ricmanje 10.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Sesljan 22.000 lir.

Za misijone: Ivanka Knez, Trst 200.000 lir.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 300 lir, osmrtnice 250 lir, k temu dodati 15 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo

KMEČKA BANKA

Ustanovljena leta 1909

GORICA Korzo Verdi, 51

Telefon: 84206 - 84207 - 85383

Telefon menjalnice: 83909

Telex 460412 AGRBAN

VSE BANČNE USLUGE MENJALNICA

RAZPOLAGAMO Z VARNOSTNIMI SKRINJICAMI

